

Podíl žen s doplňujícím vyšetřením po screeningové mamografii

VERZE 2025-02.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Kateřina Hejčmanová ¹ , Monika Ambrožová ¹ , Renata Chloupková ¹ , Ondřej Májek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky České republiky, Národní screeningové centrum, Praha
Recenzenti:	Komise pro program screeningu karcinomu prsu
Datum vytvoření dokumentu:	15.01.2025
Datum poslední aktualizace:	14.10.2025
Datum vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů UZIS:	06.02.2025
Datum schválení poradou vedení UZIS:	12.02.2025
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	PPS-01-05
Klíčová slova	NRHZS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, ČSÚ, Český statistický úřad, prevence, mamografický screening, karcinom prsu, doplňující vyšetření
EuroVoc	NT2 státní zdravotní služba, NT2 prevence nemocí, NT1 rakovina
Citace:	Hejčmanová K., Ambrožová M., Chloupková R., Májek O. Podíl žen s doplňujícím vyšetřením po screeningové mamografii. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2025. Dostupné z: http://www.nzip.cz/data/2325-mamografie-doplnujici-vysetreni-otevrena-data . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	http://www.nzip.cz/data/2325-mamografie-doplnujici-vysetreni-otevrena-data
Kontakt:	analyzy@uzis.cz

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Datová sada umožňuje vypočítat podíl žen, u kterých bylo provedeno doplňující vyšetření do 90 dnů od screeningové mamografie. Sledovaný indikátor je hodnocen v rámci monitoringu screeningového programu karcinomu prsu.

Uživatel může údaje stratifikovat dle základních charakteristik žen (věk, okres nebo kraj bydliště). Údaje lze rovněž sledovat v čase.

Jedná se o agregovanou datovou sadu, podíl je agregován dle charakteristik žen, kterým byly sledované výkony vykázány.

1.2 Základní informace

Indikátor lze vypočítat jako podíl žen, kterým bylo do 90 dnů od screeningové mamografie provedeno doplňující vyšetření (čitatel) z celkového počtu žen, kterým byla provedena screeningová mamografie (jmenovatel). Pro výpočet byly použity zdravotní výkony pro screeningovou mamografii (89178, 89223, 89221) a pro doplňující vyšetření, kam spadají výkony 89179, 89180 (diagnostická mamografie), 89510, 89512 (ultrazvukové vyšetření), 89225, 89222 (doplňující mamografie), 51231, 51233, 51235, 51237, 61447, 61449, 89313, 89314, 89339, 89341, 89343 (operační zákrok/biopsie). Pokud bylo ženě provedeno v daném roce více screeningových mamografií (89178, 89221, 89223), byl do analýzy zahrnut pouze první provedený výkon v daném roce. V případě, že bylo ženě vykázáno více různých výkonů po screeningové mamografii, byl jí započítán pouze nejdřívejší z nich. V případě, že měla žena v tomto dni více doplňujících vyšetření, bylo vybráno pouze jedno z nich, a to v pořadí ultrazvukové vyšetření, doplňující mamografie, diagnostická mamografie, operační zákrok/biopsie.

Obsah datové sady dále zahrnuje přehled základních sociodemografických údajů, kraj a okres bydliště ženy.

Datová sada vzniká v souladu s národní metodikou tvorby otevřených dat a je dostupná v národním katalogu.

1.3 Interpretace a informační hodnota a případné limity

Datová sada vychází z dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHVS) obsahujícího data o vykázaných zdravotních službách hrazených z veřejného zdravotního pojištění. Kvalita této datové sady je závislá na úplnosti a validitě vykazovaných dat.

Datová sada byla připravena na základě individuálních dat NRHVS dostupných od roku 2010. Do analýzy nebyly zahrnuty ženy bez vyplněného okresu, pohlaví a ženy mladší 45 let. Věk byl určen k roku, ve kterém byla provedena screeningová mamografie.

Data o zdravotních službách mimo veřejné zdravotní pojištění (samoplátci, připojištění...) nebo služby nevykazované zdravotní pojišťovně nejsou v datové sadě k dispozici.

Z důvodu ochrany osobních údajů fyzických osob je limitována úroveň detailu popisných charakteristik (geografická lokalizace do úrovně okresu, věk na 5leté věkové kategorie).

1.4 Příklady použití

Typickým příkladem využití dat je výpočet podílu žen, kterým bylo do 90 dnů od screeningové mamografie provedeno doplňující vyšetření z celkového počtu žen, kterým byla provedena screeningová mamografie. Datová sada umožňuje provést základní popisné statistiky o podílu žen s doplňujícím vyšetřením, například:

- Hodnocení vývoje podílu žen s doplňujícím vyšetřením v jednotlivých letech
- Vizualizace vývoje podílu žen s doplňujícím vyšetřením v jednotlivých letech
- Stratifikace podílu žen s doplňujícím vyšetřením dle věku, kraje a okresu bydliště ženy

Příklad konkrétního výstupu:

Uživatel provádí hodnocení podílu žen s provedeným doplňujícím vyšetřením v cílové populaci žen ve věku 45–69 let v roce 2022 se zaměřením na ženy žijící v Olomouckém kraji a okrese Prostějov.

1.5 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16.

Pro odstranění rizika identifikace fyzických nebo právnických osob jsou data kompletně anonymizována a neobsahují žádné identifikátory umožňující propojení řádků mezi sebou, jednotlivé řádky souboru jsou tak zcela nezávislé.

1.6 Klíčová slova

NRHVS, Národní registr hrazených zdravotních služeb, screening, prevence, mamografický screening, karcinom prsu, doplňující vyšetření

1.7 Klasifikace dle EuroVoc

NT2 státní zdravotní služba, NT2 prevence onemocnění, NT1 rakovina

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně za uzavřený kalendářní rok
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 9 009
- Počet popisných atributů: 10
- Velikost: 688 kB

3 Zdroj dat

Zdrojem dat pro datové sady je databáze Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHVS), která je ve správě ÚZIS ČR dle zákona 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §77a.

4 Agregace a transformace dat

Datová sada obsahuje agregované počty unikátních žen s daným doplňujícím vyšetřením za sledované období a agregované počty unikátních žen s vykázanou screeningovou mamografií. Datum vykazání sledovaného výkonu je převedeno na rok, věk ženy je transformován do 5letých věkových kategorií.

5 Atributy datové sady

1. Rok

Název parametru: rok

Datový typ: numeric

Popis parametru: Označení roku, ke kterému je vztažen výpočet podílu žen s doplňujícím vyšetřením

Možné hodnoty: 2012 – poslední uzavřený rok

2. Pohlaví pacienta

Název parametru: pohlavi

Datový typ: string

Popis parametru: Pohlaví pacienta

Možné hodnoty:

1) Z – žena

3. Věková skupina – kód

Název parametru: vek_kod

Datový typ: numeric

Popis parametru: Kód pětileté věkové skupiny vycházející z [Číselníku věkových skupin NZIS](#)

Možné hodnoty: Kódy věkových skupin vycházející z číselníku věkových skupin; kódy odpovídají hodnotám pětiletých věkových skupin v rozsahu 45–84, 85+

4. Věková skupina – název

Název parametru: vek_nazev

Datový typ: string

Popis parametru: Název pětileté věkové skupiny

Možné hodnoty: pětileté věkové skupiny v rozsahu 45–84, 85+

5. Okres bydliště pacienta – kód

Název parametru: okres_lau_kod

Datový typ: string

Popis parametru: Kód okresu bydliště pacienta dle [číselníku ČSÚ](#)

Možné hodnoty:

1) CZ0100

2) CZ0201

3) CZ0202

...

77) CZ0806

6. Okres bydliště pacienta – název

Název parametru: okres_nazev

Datový typ: string

Popis parametru: Název okresu bydliště pacienta

Možné hodnoty:

- 1) Praha
- 2) Benešov
- 3) Beroun
- ...
- 77) Ostrava-město

7. Kraj pacienta – kód

Název parametru: kraj_nuts_kod

Datový typ: string

Popis parametru: Kód kraje bydliště pacienta dle [číselníku ČSÚ](#)

Možné hodnoty:

- 1) CZ010
- 2) CZ020
- 3) CZ031
- 4) CZ032
- 5) CZ041
- 6) CZ042
- 7) CZ051
- 8) CZ052
- 9) CZ053
- 10) CZ063
- 11) CZ064
- 12) CZ071
- 13) CZ072
- 14) CZ080

8. Kraj pacienta – název

Název parametru: kraj_nazev

Datový typ: string

Popis parametru: Název kraje bydliště pacienta

Možné hodnoty:

- 1) Hl. m. Praha
- 2) Středočeský kraj
- 3) Jihočeský kraj
- 4) Plzeňský kraj
- 5) Karlovarský kraj
- 6) Ústecký kraj
- 7) Liberecký kraj
- 8) Královéhradecký kraj
- 9) Pardubický kraj
- 10) Vysočina
- 11) Jihomoravský kraj
- 12) Olomoucký kraj
- 13) Zlínský kraj
- 14) Moravskoslezský kraj

9. Počet doplňujících vyšetření

Název parametru: pocet_vysetreni_doplnujici

Datový typ: numeric

Popis parametru: Počet provedených doplňujících vyšetření

Možné hodnoty: celá čísla > 0

10. Počet provedených vyšetření

Název parametru: pocet_vysetreni

Datový typ: numeric

Popis parametru: Počet provedených screeningových mamografií

Možné hodnoty: celá čísla > 0